

İşyerleri dışında müzakere edilen sözleşmelerle ilgili olarak tüketicinin korunması hakkında

20 Aralık 1985 tarihli

KONSEY DİREKTİFİ

(85/577/AET)

AVRUPA TOPLULUKLARI KONSEYİ,

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu kuran Antlaşma'yı ve bu Antlaşma'nın özellikle 100. maddesini göz önünde tutarak,

Komisyon'un önerisini⁽¹⁾ göz önünde tutarak,

Avrupa Parlamentosu'nun görüşünü⁽²⁾ göz önünde tutarak,

Ekonomik ve Sosyal Komite'nin görüşünü⁽³⁾ göz önünde tutarak,

Bir tacir ile tüketici arasında tacirin işyeri dışında bir sözleşme yapılması veya tek taraflı bir yüklenimde bulunulması üye devletlerde yaygın bir ticari uygulama biçimi olduğundan; söz konusu sözleşme ve yüklenimler bir üye devletten diğerine farklılık gösteren mevzuatın konusu olduğundan;

Söz konusu mevzuatlar arasındaki herhangi bir farklılık ortak pazarın işleyişini doğrudan etkileyebileceğinden; dolayısıyla bu alandaki mevzuatları yaklaştırmak gerektiğinden;

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun tüketicinin korunması ve bilgilendirilmesi politikası ön programı⁽⁴⁾ özellikle 24 ve 25. paragrafları kapsamında, kapıdan satışlarla ilgili haksız ticari uygulamalara karşı tüketicilerin korunması için uygun tedbirler alınmasını öngördüğünden; Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun tüketicinin korunması ve

¹ ATRG, C 22, 29. 1. 1977, s. 6; ATRG, C 127, 1. 6. 1978, s. 6.

² ATRG, C 241, 10. 10. 1977, s. 26.

³ ATRG, C 180, 18. 7. 1977, s. 39.

⁴ ATRG, C 92, 25. 4. 1975, s. 2.

bilgilendirilmesi politikası ikinci programı⁽¹⁾ ön programda tanımlanan eylem ve önceliklerin sürdürüleceğini teyit etmiş olduğundan;

Tacirin işyeri dışında akdedilen sözleşmelerin ayırıcı özelliği, kural olarak sözleşme müzakerelerinin, tacir tarafından tüketicinin hazırlıksız olduğu ya da beklemediği şekilde başlatılması olduğundan; tüketici çoğu zaman, önerinin kalitesini ve fiyatını diğer önerilerle karşılaştıramadığından; bu sürpriz unsur, genel olarak sadece kapıdan sözleşmelerde değil, aynı zamanda, tacir tarafından işyeri dışında akdedilen diğer sözleşme türlerinde de mevcut olduğundan;

Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini değerlendirebilmesi için tüketiciye en az yedi günlük bir fesih hakkı süresi tanınması gerektiğinden;

Tüketicinin, bu düşünme süresi hakkında yazılı olarak bilgilendirilmesi için uygun tedbirlerin alınması gerektiğinden;

Üye devletlerin, tüketicilerin yararına olduğunu düşündükleri ölçüde, sözleşmelerin işyerleri dışında akdedilmesine tamamen ya da kısmen yasak getirme veya mevcut bir yasağı yürürlükte tutma özgürlüğünün etkilenmemesi gerektiğinden,

İŞBU DİREKTİFİ KABUL ETMİŞTİR:

Madde 1

Bu Direktif, bir tacirin tüketiciye mal veya hizmet sunduğu ve bir tacir tarafından:

- tacirin işyeri dışında düzenlenen bir kısa gezi sırasında, veya

- tüketicinin açık talebi üzerine gerçekleşmeyen ve

(i) tüketicinin ya da başka bir tüketicinin evine yapılan bir ziyaret sırasında;

(ii) tüketicinin işyerine yapılan bir ziyaret sırasında;

akdedilen sözleşmelere uygulanır.

¹ ATRG C 133, 3. 6. 1981, s. 1.

2. Bu Direktif, tüketicinin ziyareti talep ettiği anda diğer mal veya hizmetlerin tacirin ticari veya mesleki faaliyetlerinin bir parçasını oluşturduğunu bilmemesi veya makul olarak bilmesinin mümkün olmaması koşuluyla, tüketicinin tacirin ziyaretini talep ettiği mal veya hizmet tedariki sözleşmeleri dışındaki mal veya hizmet tedariki sözleşmelerine de uygulanır.

3. Bu Direktif, tacir tarafından kabul edilmeden önce tüketici açısından bağlayıcılığı olmamasına rağmen tüketici tarafından 1. paragrafta veya 2. paragrafta tanımlananlara benzer şartlar altında yapılan önerilerle ilgili sözleşmelere de uygulanır.

4. Bu Direktif, tüketicinin önerisiyle bağlı bulunduğu hallerde tüketici tarafından 1. paragrafta veya 2. paragrafta tanımlananlara benzer şartlar altında akdi olarak yapılan önerilere de uygulanır.

Madde 2

Bu Direktifin amaçları doğrultusunda:

'tüketici',bu Direktif kapsamındaki işlemlerde, kendi ticareti veya mesleği dışında sayılabilecek amaçlarla hareket eden bir gerçek kişiyi;

'tacir', söz konusu işlemlerde kendi ticari veya mesleki sıfatıyla hareket eden bir gerçek veya tüzel kişiyi ve tacir adına veya hesabına hareket eden herhangi bir kişiyi,

ifade eder.

Madde 3

1. Üye devletler, bu Direktifin yalnızca tüketici tarafından yapılacak ödemenin belli bir tutarı aştığı sözleşmelere uygulanmasına karar verebilirler. Bu tutar 60 ECU' dan fazla olamaz.

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine hareket ederek, ilk defasında bu Direktifin bildiriminden itibaren en geç dört yıl içinde ve ondan sonra her iki yılda bir, Topluluk içindeki ekonomik ve parasal gelişmeleri göz önünde tutarak bu tutarı inceler ve gerekli olduğu takdirde değiştirir.

2. Bu Direktif aşağıdaki s3zleşmelere uygulanmaz:

(a) gayrimenkul inşaatı, satışı ve kira s3zleşmelerine veya gayrimenkule ilişkin diğer haklarla ilgili s3zleşmelere;

Gayrimenkul için mal tedariki ve s3z konusu malların gayrimenkule dâhil edilmesiyle ilgili s3zleşmeler veya gayrimenkulün onarımıyla ilgili s3zleşmeler bu Direktifin kapsamı dâhilindedir;

(b) hane halkının mevcut tüketime yönelik olan ve dağıtıcılar tarafından düzenli olarak tedarik edilen gıda maddelerinin veya içeceklerin veya diğer malların tedarikiyle ilgili s3zleşmelere;

(c) aşağıda sayılan şartların her üçünün de gerçekleşmesi koşuluyla, mal veya hizmet tedarikine ilişkin s3zleşmelere:

(i) s3zleşme, tacirin temsilcisinin bulunmadığı bir durumda, tüketicinin uygun biçimde okuma fırsatı bulduğu tacire ait bir kataloga dayalı olarak akdedilmişse,

(ii) tacirin temsilcisi ile tüketicisi arasında mevcut veya müteakip herhangi bir işlemlle ilgili olarak temasın sürdürülmesi yönünde niyet mevcutsa,

(iii) hem katalog hem de s3zleşme, tüketiciyi, malları teslim aldıktan sonra, mallara makul özeni gösterme yükümlülüğu dışında herhangi başka bir yükümlülüğu olmaksızın, yedi günden az olmayan bir süre içinde malları tedarikeye iade etme ya da s3zleşmeyi bu süre içinde feshetme hakkına sahip olduğu konusunda açıkça bilgilendiriyorsa;

(d) sigorta s3zleşmelerine;

(e) menkul kıymetler s3zleşmelerine.

3. Üye devletler, 1(2). maddeden derogasyon yoluyla bu Direktifi, tüketicinin haklarında tacirin ziyaretini talep ettiği mal veya hizmetlerle doğrudan bir bağlantısı olan mal veya hizmet tedariki s3zleşmelerine uygulamaktan kaçınabilirler.

Madde 4

1. madde kapsamındaki işlemler söz konusu olduğunda, tacirlerin tüketicilere, feshetme hakkının kendisine karşı kullanılabileceği bir kişinin adı ve adresinin yanı sıra, tüketicilerin 5. maddede öngörülen süre içinde feshetme haklarının olduğuna ilişkin yazılı bildirimde bulunmaları zorunludur.

Söz konusu bildirim tarih konur ve bildirimde sözleşmenin tanımlanmasını sağlayan unsurlar belirtilir. Tüketickiye:

- (a) 1(1). maddedeki durum söz konusu olduğunda, sözleşme akdedildiği anda;
- (b) 1(2). maddedeki durum söz konusu olduğunda, en geç sözleşme akdedildiği anda;
- (c) 1(3). maddedeki ve 1(4). maddedeki durumlar söz konusu olduğunda, öneri tüketici tarafından yapıldığında,

bu bildirimde bulunulur.

Üye devletler, bu maddede belirtilen bilgilerin verilmediği durumlar için tüketicinin korunmasına yönelik uygun tedbirlerin ulusal mevzuatlarında yer almasını sağlarlar.

Madde 5

1. Tüketici, ulusal mevzuatta öngörülen usule uygun olarak, 4. maddede belirtilen bildirim almasından itibaren yedi günden az olmayan bir süre içinde bildirimde bulunmak suretiyle taahhüdünün sonuçlarından cayma hakkına sahiptir. Cayma bildiriminin söz konusu süre sona ermeden önce gönderilmiş olması yeterlidir.

2. Bildirimde bulunulması, tüketicinin feshedilen sözleşme kapsamındaki bütün yükümlülüklerden kurtulması sonucunu doğurur.

Madde 6

Tüketici, bu Direktif ile kendisine tanınan haklardan feragat edemez.

Madde 7

Tüketici cayma hakkını kullanırsa, özellikle sağlanan mal veya hizmet bedellerinin ve alınan malların iadesine ilişkin olmak üzere, söz konusu caymanın hukuki sonuçları, ulusal mevzuatlar tarafından düzenlenir.

Madde 8

Bu Direktif, üye devletlerin, tüketicilerin korunması için daha uygun hükümler kabul etmelerine veya mevcut hükümleri yürürlükte tutmalarına engel teşkil etmez.

Madde 9

1. Üye devletler, Direktifin bildirimini¹ takip eden 24 ay içinde bu Direktife uyum sağlamak için gerekli tedbirleri alırlar. Üye devletler Komisyon'u durumdan derhal haberdar ederler.

2. Üye devletler, bu Direktifin düzenlediği alanda kabul ettikleri ulusal mevzuatlarının temel hükümlerinin metinlerini Komisyon'a bildirirler.

Madde 10

Bu Direktifin muhatabı üye devletlerdir.

Brüksel'de 23 Aralık 1985 tarihinde düzenlenmiştir.

Konsey adına

R. KRIEPS

Başkan

¹ Bu Direktif üye devletlere 23 Aralık 1985 tarihinde bildirilmiştir.